

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینلک یانده کی دائره

استانبول بوروسی :

استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نوره
دائرة مخصوصه

حیات

هیا نه دنا هیا نه ... دنا نه راها هیا نه حیات قاتالم ...!

- عه -

نسخه سی هر برده ۱۰ غرورده .

سنه لکی بوسته ایله ۵ لیرا .

(اجنهی مملکتلر ایچین ۵ دولار) .

ایوه و اعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسی

مراجعت ایدیلیر .

یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزیدر .

صافی : ۴۳

آنقره ، ۲۲ ایلول ، ۱۹۲۷

۲ نجی جلد

مصاحبه :

بر قاج مشاهدہ

لیسه معلمی اولان ارقاداشلردن بر قاجی کنگلرک لیسه تحصیلنی بیتیردکن صوکر امسلک انتخابنده ، کیده جکلری یولی تعیینده ترددلر ، شاشقینلقلر ایچنده بولون دقلرینی سویله دیلر . اولری حیات یولنده قوتلندیرجک یازی یازیلاسانی ایسته دیلر .

بر قاج لیسه مآذونی کنجندن مکتوب آلدیم بر قاجی بالذات بنمله مسلك انتخابی مسئله سی اطرافنده قونوشدی . یازیلر وسوزلر بکا کوسته ردی که کنگلرک بر قسمنده روحی بر تشوش وار . مکتب تحصیلی بونلرده کی استعدادلری تبارز ایتدیرمه مش ، ویا بویله دکلسه بیله استعدادلرینک نه اولدیغنی بو کنگلر کندیلری ده بیلیمه یورلر . اوکلرینه بر قاج استقامتده یورومک امکانی چیقنجه روحلرنده بونلردن برینی ترجیح ایتکی ایجاب ایله جک نه بر سائق ، نه بر قدرت کورو یورلر . بری چیقور ، کندیلرینه ، چوق پاراتامین ایدن مسلکلی کوسته ریور ، اویوله توجه ایله مک ایله مک ایسته یورلر . باشقا بری علم یولنه کیرمکدن حصوله کله جک ذوقدن بحث ایدیور . بودفعه قرارلرینی دیکشدره رک علم ادبی اولغه تمایل ایدیورلر . یارین دیکر بریسی صنعتک تولید ایده جکی شهرتی اکلانسه صنعتکار اولغه ده قرار ویره بیلیرلر .

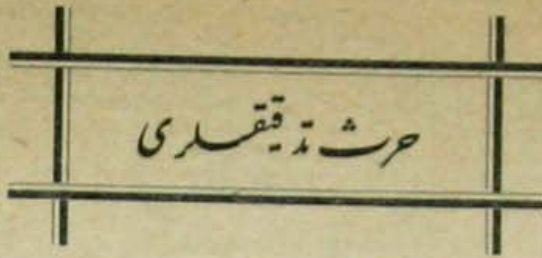
کنگلرک بعضیسنده کورولن بو شاشقینلق بو برنوع تشوشک باشلیجه سبی نه در ؟ ... بوندن بر قاج آی اول غلطه سرای لیسه سنک قیمتلی بر فرانسز معلمنه تورک طلبه سنده عمومیتله

کوردیکی مزیت ونقصانلری صوردم . بکا شو جوانی ویردی : « تورک طلبه سی چالیشقاندیر ، ویریلن وظیفه نی یاپار . وسطی ذکاسی هیچ بر ملت چوجو غنک دوننده دکلدیر . آنجق پک چوقلرینک شخصیتلری یوقدر . ویریلن درسلی غایت ایی وموفقیتله یاپان طلبه مه تدقیقه ، محاکمه یه ، خلاصه شخصی بر کوروشی اورتایه قویغنه مساعد بروظیفه ویریلنجه ، اکثر یا چوق آزموق اولویورلر . بعضاً اون سکز ، اون دو قوز یاشنده بر کنج دوغرودن دوغرویه درس موضوعی خارچنده مسئلهلر حقنده اون اوج ، اون درت یاشنده بولونانلر درجه سنده بسیط دوشونویور . » نه ایچون تدریساتمز کنگلرک « شخصیت » نی تشکیل ایده میور ؟

بوندن اون ، اون بش سنه اولنی خاطر لیورم اوزمان کتابلرینی او قودیفم ، اسملرینی دودیفم بر چوق بویوک آدام طانیردم . بونلرک هیچ برینی شخصاً کورم دیکم ایچون هر برینک تصور ایتدیکم مزیتلرینی خیالیده یاشاتیردم . بعضی مشکل مسئلهلر قارشیدنده قالدیفم زمان کندی کندیمه : « کیم بیلیر ، بو بویوک ذاتلر بو مسئلهلر قارشیدنده نه داهیا نه دوشونورلر ! » دیردم . زمانه بومهم ذاتلردن بر قسمنی طانیدم . اکثر یا هر طانییش بر « سقوط خیال » او یاندیردی . صراحة کورو یوردم که وقیله بر اثر یاراتمش ، بر ایز بیراقش اولانلر زمانه یورویه مه مشلر ، بر شیئی او قوم مشلر ، اوراده قالمش ، بر شیئی یازمشلر ، آرتیق اوگا هیچ بر نقطه ده علاوه

یا پامامشلر ، زمانده کی تحولاتی نه تعقیب ایتمشلر ، نه ده اوزرنده دوشونمشلر ... بو تجربه بکا کوستردی که بزده کی متفکرلر زمانه یورویه . میورلر ، همان اختیار لایورلر .

« حیات » ک کجکی نسخه سنده محمد علی توفیق بک افندی یتش سکز یاشنی کچمش اولان سیر « ادموندغوس » ک حالا هر بازار سونده ی تایمسه الکوزل ، الکاستادانه مقاله لری چیقدیغندن بحث ایدیوردی . آلتش ، یتش یاشنده الک کوتلی مقاله لری یازان غرب متفکرلری یاننده بزده اون سنه لک بر دورده کی تحولاتدن صوکر یازیلری او قونامیان ، فکرلری آقیری کلن متفکرلری دوشونونجه کندی کندیمزه نه یه بزم متفکرلر چابوق اختیار لایور ، نیچین زمانه یورویه میور سؤالی صورماق قابل اولاماز . بو اوج موضوعک بلکه مختلف فرعی سبیلری اولابیلیر . فقط هیپسنک مشترک بر سبی وارد که اوده بالخاصه کنگلک دورینی تشکیله چوق مهم تأثیری اولان اورتا تحصیل ، لیسه تحصیل طرزیدر . نه ایچون کنگلر مکتبدن چیقار چیقماز اراده سز ، قرار سز حالدله قالیورلر ، بر نوع روحی تشوش ایچنده بولونویورلر ؟ چونکه لیسه تحصیلی بر طاق معلومات ویریور ، فقط هر کنگده کی استعدادی تبارز ایتدیرمه یور ، روحی قدرتی آرتیرمایور . کنگلرده استعدادک تبارز ایده بیلیمه سی ایچون اونلرک اوگنه علاقه دار اولایله جکلری مسئلهلری قویق ، او مسئلهلر اطرافنده تدقیقه ، مشاهدیه ، وثیقه طوبلامغه ،

علمی بحثلردن :

تاريخ تدقيقانده مشكورت

توركيه تاريخنده اون دو قوزنجي عصر ، پك مهم بردونه مجدر : اوزمانه قادار تمامآ آسيائي وقرون وسطائي بر مؤسسه اولان « عثمانلي دولتي » داخلي خارجي بر جوق الجلاله غربيلاشمغه تشبث ايتدي : « سياسي تنظيمات » ده نيلن حركتي ياپدي . واقعا بوندن اولده توركيه بي آوروپايه ياقلاشدير اچاق بعضي ايشل اولشدي ، فقط بونلر پك قسمي ونالي شيلردى . خلاصه « تنظيمات » ك ماهيتنى افاده ايدن « كلخانه خطي » ايله دركه توركيه شرقيلقدن غربيلغه توجه ايتش اولدي . بومبداي تببع ايتك ، آسيائي حياتنه تمامآ وداع ايدن بونلر كى نسل ايجون الزمدر . فقط بوتببع ، اساسلى اولمالى . ياريم يامالاق تدقيقلر ، وبونوع تدقيقلره استناد ايدن اثرلر فابدا سز حتى ضررليدر . قناعتنه كوره اون دو قوزنجي عصر توركيه سنى - باشقا بر تعبيره كوره « تنظيمات » حركتيله نتيجه لرى - واضحا كوره بيلمك ايجون داهل اولره باقى پك ضروريدر : چونكه اون دو قوزنجي عصر كنديسندن اونجه كي عصرلره قارشى بر « عكس العمل » در . بو « عكس العمل » ك ماهيتنى ادراك ايتك ، استخلاف ايتديكي دورلر ك شموليله احاطه ايديش اولماسنه وابسته در : توركيه نك ماضيدنه كي - ياسى ، ادارى اقتصادى ، دينى تشكيلاتى نه لردى ؟ ذهنى ، بدىي مؤسسه لرى هانكي اساسلره ونه صورته استناد ايدىوردى ؟ حالاطرافيله تببع ايديله مش اولان بوتون وسيله مكه منحصر اولويورده علاقهلرلى تحريك صورتيله تدقيق و مشاهدويه آليشدير مازسه صوكرالرى كندى كندى تريمزى تربيه ايتك ويوكه ليمك قدرتى بولاماز ، زمان دماغمزده كي معلوماتى اسكيدنجه فكرآ جوجوقلاشيرز . دون بويوك بر متفكر صاييلير كن بونون جوجوق كي كوردى كمز آدمرك وضعيتى بودر .

مكتبلر يمزك بو خصوصده وضعيتى دكيشد . يرمك ايجون بعضى معارف آدملىرمزك دماغنده اوافق ، تفك تصحيحلر ياقى دكل ، حقيقى تحول وانقلاب وجوده كتيريمك لازمدر . بو وظيفه ايسه بونقيصهلرلى آكلامش اولان مكتب مديرلرينه ، معلملره ترتب ايلار .

محمد امين

نتيجه لر جيقارمغه آليشدير مق لازمدر . اكر طلبه بو نوع شخصى جهده سوق اولونماز ، منحصرآ ديبله ين ويا سويله ين بر ماكنه حاله كتيريليرسه اونده هيچ بر استعداد اولونمازكه مكتبدن جيقدينى زمانده استعدادك سوق ايله ديكي بولى تعين ايله بيلسين . ذاتآ بو نوع شخصى مساعى ايله ، اومساعينك ايجاب ايله ديكي مئادى تحرى ايله ، روحى قدرت آرتار . اراده قوتله نير .

جوق زمان اورتا تحصيل مؤسسه لرى جوجو غك روحى قوتى آرتير مق ايجون چاليشمىي وظيفه لرى جله سندن عد ايتزلردى . بالعكس مكتب ايجنده كي بدىين عنصرلره كنجلك معنوى قدرتى آزالماسنه ميدان ويرمكه هيچ محذور كورمز لردى . جوق زمان مكتبده ايكن الى قولى دوشوك ، حياتدن بزكين معلملر قارشيسنده روحى نه نه رضى لر يمي غائب ايدمردم . نه معلملر ، نه مكتب اداره لرى اووقت فعاليتدن ، حياتدن بيقمش كوزوكن بو معلمرك كنجلك روحنه ياپدينى تاثيرك فرقنده بيله دكلدى . حالبوكه بن حياتمه بو اراده سزلكك نه آجى نتيجه لريله قارشيلاندم !.. بر مكتب استعدادلر ك انكشافى ايجون شخصى مساعى به زمين بر اقا يورسه ، روحى قوتى آرتير مق تدبيرى بولامايورسه ماذونلرينك بويله تشوش ايجنده قالمالرى طبيعى دكليدر ؟

كنجلرده غلطه سراى معلمى آرقاداشمرك پك ابى كوردى كي (شخصيت) ك تشكلى ايدمه مسنك سببى ده بودر . شخصيت مساعى ي انسانلاشدير مقله قابلدرد . انسانى مساعى مختلف علاقهلره ، سائقلره مئادى تحرى و تدقيقه دوغرو يورومكه اولور . اكر بر معلم اختيار ايله ديكي تدريس طرز لريله طلبه مساعيسى ميخانيكيه شديريورسه (شخصيت) ك تشككنه البته انتظار اولونماز .

نجه بزده كي متفكرلر ك جابوق موداسى كچمش حاله كله سنك ، زمانله قارشيلرينه جيقان وقايع قارشيسنده دوشونه مه ملرينك سببى ده بودر . انسان فكرآ كره له مه مسى ايجون دائما باطنى فعاليت ايجيده ياشامالى ، تعبیر جائزه « قوروماملى » در . بونوع هيجان و فعاليت عشقى ايلك اول مكتبده آليير . اكر مكتب مساعيسى يالكز ديكله مكه

بوشيلرك وبوشيلره عائد نفرعانك ماهيتى بيلينمه دن « عكس العمل » نى تدقيقه قالمعانك امكانى يوقدر . وقعه نويس وخصوصى تاريخلر مترك قيمتى معلومدر بونلردن ، بعضى عموميتلره عائد اولونماجى استفاده انكار ايديله مكه برابر كفايتسزلكلرينك درجه سنى سويله مك زانددرد . « خزينه اوراق » ونيقه لرندن بونونه قادار يالكز هجرى اونجى عصره عائد اولانلردن برازى طويلانمش ونشر ايديلشدر . خزينه اوراقده موجود هر سطر كوزدن كچيريله لى ، واهميتى شخصى بر حكمه ترك ايدلمك سزىن نشر اولونمايدر .

ماضيدنه مى تشكيلاتمزله دينى تشكيلاتمزلر كرفت بر حالده بولونديقندن ساده « خزينه اوراق » محفو . ظانك اورتابه قونماسى ده كافى ده كيلدر . بوتون شيخ الاسلام دفتلرلى واستانبول قاضيلنى اوراقى عموميتله جلد جلد ، تاريخ مدققلرينك او كنده دورماليدر . اون ايكنى عصر « ترجمه حالى » لرندن مشهور شيخى افتدى ، پك دكرلى بر اثر اولان اوچ جلدك « وقايع الفضلا » سنى خاصه شيخ الاسلام دفتلرلى تدقيق ايدره ك قلمه آكشدر . اوندن صوكر اكيسه بونلرلى تدقيق ايتمه ديكي ايجون (۱۱۴۳) سنه سندن « وكر اكي مشاهير ك ترجمه حاللرلى پك ناقص قالمش در . « استانبول قاضيلنى » اورافك تبىي دهها مهمدر : ماضينك بر جوق قارا كلقلرى آيدىلنا جاقى ، اجتماعى ادارى اقتصادى ، علمى حياتمرك شموليله مشاهده ايديله بيلمه سى ممكن اولاجقدر .

اسكى كتنخانه لرك قيلرنده ، بوجاقلرنده قالمش بعضاً اثرلر ، مجموعه لر ، حتى كتابلرك شوراسنه بوراسنه كليشى كوزدهل يازيلش بش اون سطر ، فلان ويافلان وقعه يا خود شخص حقنده بزي جوق تنوير ايدمه جكدر رسمى وغير رسمى بر صورتده مملكتمزه كلن اجنيلرك قلمه آلدقلرى راپورلر ، مكتوبلر ، خاطره لر ، سياحتنامه لر وتورلو تورلو كتابلرده بزمه ماضيمزى ايصاح ايدمه جك قوتى حائر دلر .

اسكى وزيرلر ، عالمر ، مؤلفر ، شاعرلر اكثريا مكتوبلر نى طويلامشدر ، « منشآت » لر وجوده كتيرمشلردر . بونلر كده تدقيق بزمه خيلى شيلر اوكره نير . تنظيمات دورىي تببعده كي بر مشكل ده بودر كه مؤخر زمانلرك وزيرلر ، عالمرى ، مؤلفلر ، شاعرلر يازيلر نى بالعكس اكثريتله طويلاماشلردر . مثلاً « برتورك ديپلوماتيك اوراق سياسيه سى » كى اثرلره ينه مثلاً معلم ناجينك « مكتوبلرم » ي درياه نسبتله برر قطره در . اسكى آدمرك آل يازيلر نى بولابيلورز . اسكى مر كبلرك « ثابت » قالمده كي قدرتى معلومدر . مؤخر دورلرك رجانه عائد كاغذلر هيچ بر خساره وغرامامش بيله اولسه دور دينى برده يازيلرى كندى كندى غائب اولويور : يكي مر كبلر اوچويور ! بواعتبارله مثلاً تنظيمات رجانك آل يازيلرندن محفوظ بولونانلر نى بونون تمامآ اوقوباييله جكمزى ظن ايتيورم .

هجري ۱۲۴۷ دن اعتبارآ توركيه به غزنه جيك كيرمشر . توركيه اولارق - داخلده ، خارجه - انتشار ايدن غزنه لرى بلا استثنأ طويلامتى ، بونلره بوتون مجموعه لرى ، رساله لرى علاوه ايتكده اون